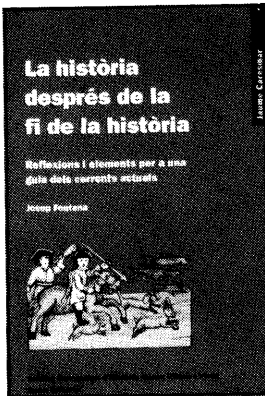

C o m e n t e m i s u g g e r i m

J. FONTANA
**LA HISTÒRIA DESPRÉS DE
LA FI DE LA HISTÒRIA**
Editorial Vicens i Vives / Eumo.
Barcelona, 1992.

Aquest autor, professor de la Universitat Pompeu Fabra, ens presenta una nova aproximació als corrents historiogràfics actuals. El llibre comença reconsiderant tòpics com el de la mort del marxisme, diferen-

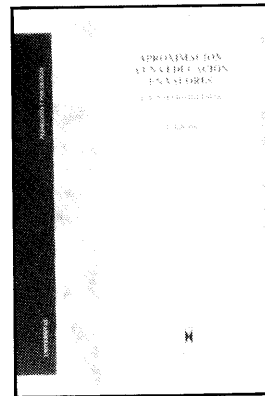
ciant el marxisme crític del marxisme "catequístic". Fontana ens recorda, per exemple, que el 1879 Marx escrivia que no podia acabar el volum segon de *El Capital* fins que no hagués acabat la crisi econòmica que afectava en aquells moments Anglaterra, perquè li calia reajustar l'anàlisi teòrica "observant el curs actual dels esdeveniments".

Cada capítol fa un repàs a una tendència historiogràfica, assenyalant diverses contradiccions. Hi ha el perill de la narració que fuig de la teoria construïda amb realitats històriques, el de fer literatura. Torna a haver-hi la necessitat de distingir noves formes positivistes de la història. Hi ha la il·lusió científica, amb la reproducció de models matemàtics, econòmics... No ens adonem que les anomenades ciències pures estan realitzant un gir cap a les ciències humanes, buscant punts de referència per explicar la complexitat del present. Desviacions de la història cap a la història econòmica o l'ecologia no poden oblidar les variables socials. D'altra banda, hi ha una tendència a la utilització de determinades fonts històriques o tècniques d'investigació o de recerca d'informació que es confonen amb el sentit global del que és fer història; aquest és el cas, per exemple, de la història oral o de l'arqueologia industrial.

Des de la perspectiva del llenguatge, tenim l'anàlisi del discurs històric que oblida en ocasions que el que s'ha d'interpretar és la història i no el llenguatge, dels protagonistes o dels historiadors.

Finalment, quina història? Per a quin futur? Fontana proposa la globalització, que no s'ha de confondre amb rigidesa per explicar-ho tot; s'ha de buscar una finalitat social, s'ha de partir d'una reflexió teòrica i d'una visió crítica, arribant a treballs de síntesi, d'idees elaborades amb tot tipus de materials primaris. S'ha de recuperar el contingut polític de la història i la preocupació pels interessos socials actuals, pels greus problemes que vivim: desigualtat, sentit del progrés i l'existència d'una consciència crítica.

Antoni Santisteban
Didàctica de les Ciències Socials

L.F. VALERO
**APROXIMACIÓN A UNA EDU-
CACIÓN EN VALORES**
Editorial PPU.
Barcelona, 1992. 360 Pàgs.

La preocupació per l'ètica i l'anàlisi dels valors en la societat actual és un factor en alça. El llibre intenta, des d'una reflexió filosòfico-educativa sobre el món actual, aportar un nou disseny per al currículum de valors, a

partir de la necessitat de la adquisició, per part dels alumnes, d'una ètica fonamental.

L'obra, estructurada en cinc parts, analitza en un principi com una economia de mercat i l'actitud sociocultural d'una realitat eminentment competitiva i postindustrial han desenvolupat uns nous valors, com l'utilitarisme, la competència, l'eficàcia a qualsevol preu, i fins i tot una certa justificació que els fins emparen qualsevol mitjà.

En la necessitat d'equilibrar aquests desajustaments, l'autor fa una crida per un equilibri entre el desenvolupament tecnològic actual i els valors ecològics. Tot partint de l'absència d'aquests valors en els currículums actuals, en la segona part exposa el mètode de recerca desenvolupat.

En la tercera part aporta una reflexió sobre les bases filosòfiques dels valors, i n'exposa les concepcions més significatives de pedagogs, psicòlegs i filòsofs: Kohlberg, Piaget, Rockeach, Frankl, Sánchez Vázquez, Fullat, Camps, Sheler, Korn... Alguns autors reben un tractament més ampli que altres, però constitueixen en el seu conjunt un bon retaule d'opinions i de criteris.

En la quarta part analitza breument la societat espanyola, i estableix quins serien els principis bàsics per a un currículum en valors, en funció de les teories i corrents de pensament més usuals en l'educació espanyola.

En la cinquena part hom pot observar una aplicació del nou currículum en valors per a l'ensenyament obligatori.

El llibre, a cavall entre el sistema anterior a la LOGSE i el desenvolupament de la reforma actual, va establir un cert contrapunt entre l'anàlisi de la realitat anterior i la que s'està consolidant en els moments actuals. L'autor remarca clarament que per al desenvolupament d'aquesta nova realitat educativa i en el marc legal vigent, cal partir dels grans paràmetres que la societat espanyola s'ha donat a si mateixa, que són els que determinen les regles del joc, és a dir, la Constitució espanyola i els diversos Estatuts autonòmics.

Dolors Roigé
Didàctica i Organització Escolar